

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
21 iulie 2026**

Probă scrisă

**LIMBA ȘI LITERATURA TURCĂ MATERNĂ
Profesori**

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Çadırda

Çamların kulağıma ikide bir, bir ağızdan fısıldadıkları gizli derdin ne olduğunu anlamıyor, meşe yapraklarının arasına, hep birden düştükleri nazlı telâşın sebebini bulamıyordum. Burada rüzgâr, zaman zaman, durup durup esiyor ve estikçe yeşil ağaçlar dervişçe fısıltılara başlıyor, narin yapraklar âşıkane çarpıntılara tutuluyordu.

Bazen başımın üstünde, bir dağdan bir dağa, bir gelin duvağı yetiştirir gibi neşeli, bembeyaz bulutlar koşuyor, onların simsiyah gölgesi ise vadilere, kablettarih yaşamış mamutların karakalem karikatürlerini çiziyordu.

Çadırım, üstüme bir ana şefkatiyle gerilmişti: Gece, eteklerinin altında, civcivlerini saklayan bir tavuk gibi, beni ılık tutuyor; gündüzleri gölgesinde güneşten esirgiyordu. Ben, bu iri, halîm kuşun yavrusu idim. Muhabbetle üstüme titreyen, kanatları, sık sık koşup gizlendiğim ve korkusuzca dinlendiğim bir ana bağı idi. Gitgide çadırıma bağlanıyordum.

Gece, içerisinde lüks yakıp dışarıdan seyrettiğim zaman iri ve buzlu bir fanusa benziyor, bu şeffaf ışık kâsesinin altına girmek, bu nurlu mahfazaya sokulmak bana bir zevk veriyordu. Gündüz, güneş vurunca lekeleri, yamaları kayboluyor, bu yeşillik ve yükseklik denizinde, bir kotra yelkeni gibi göz alıyor, gönül çalıyordu. Akşamları, batının kızılığ vurunca, gökten kopup düşmüş bir baygın bulut gibi nazikleşiyor; mehtap olduğu zaman köpük kesiliyor; üfleyince yamaçtan aşağı uçarak, çatlayıp kaybolacak, eriyip gidecek gibi bir nâzeninlik takınıyor, bir hafiflik alıyordu. Ayaz gecelerde ise, yarı nûrânî bir hayalet oluyordu; loş, esrarengiz ülkesini devre çıkmış bir orman melikesi gibi tahta taçlı başı dimdik, mantosu kabarık, etekleri yerlerde azametle tek başına orada dinleniyordu.

Refik Halid Karay

1. Metnin anafikir ve yedek fikirlerini meydana getiriniz. **2 puan**
2. Verilen metin hangi edebî türüne aittir? Açıklayınız. **2 puan**
3. Döneme bağlı kullanılan kelimeler özel bir edebî atmosfer yaratır. Özellikleri belirtiniz. **2 puan**
4. Metne dayalı anlatımın iki özelliğini örneklerle belirtiniz. **2 puan**
5. Metne dayalı Türk edebiyatında hikâyenin öneminden bahsediniz. **2 puan**
6. Verdiğiniz cevaplara bağlı, dönem - yazı ilişkiden bahsederek, 900-1500 kelimelik bir kompozisyon yazınız. Kompozisyon içerisinde, geleneksel motif, fikir, üslup, delil, ve yazı tekniklerini meydana getiriniz. **20 puan**

Not! Doğru verdiğiniz cevaplara **ikişer puan** verilir. Kompozisyon düzenlemesine **10 puan** verilir (geleneksel motif, fikir, üslup, delil ve yazı teknikleri doğru sıralanmasına). Kompozisyon yazmasına **10 puan** verilir (plân ve mantıkça fikir düzenine, mantıklı analiz ve delil getirmesine, edebî dil kullanmasına, doğru noktalanmasına, kelime sayısı şartlarına uymasına).

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

ÖRDEK AVINDA AKŞAM

Şimdi ufukta bir renk kalmadı; hattâ güneşin battığı yer bile seçilmiyor. Fakat biz gurubun sinesinde yanıyoruz. Şafak zamanı batıdan geçen martıların kanadları nasıl ışık ve pembelik içinde kalırsa biz de öyle pembelere bürünmüş, ışıktan adamlara döndük. Bu esrarlı aydınlık nereden geliyor? Sandalı durdurdum, tüfeği bıraktım, kollarımı göğsüme çarpazladım. Ayakta gölü seyrediyorum. Soğuktan kavrulmuş çiçeksiz nilüferlerin her yaprağı su üstünde sönmeyen bir parça füsunlu alev... Sönmeyen ve ısıtmayan bir alev... Ayazdan içim katılıyor; lâkin renkten, şâşaadan gözlerim kamaşıyor.

Refik Halid Karay

1. Metne göre av nasıl bir faaliyettir? **3 puan**
2. "Fakat biz gurubun sinesinde yanıyoruz.." cümlesinde asıl anlatılmak istenen nedir? **3 puan**
3. "Şafak zamanı batıdan geçen martıların kanadları nasıl ışık ve pembelik içinde kalırsa biz de öyle pembelere bürünmüş, ışıktan adamlara döndük." cümlesini 30- 50 kelimelik bir yazıda açıklayınız. **3 puan**
4. Edebiyat döneminin niteliklerini meydana getirerek özelsel görüşünüzü belirleyiniz. **3 puan**
5. "Sönmeyen ve ısıtmayan bir alev..." sözünü açıklayınız. **3 puan**
6. Son paragrafta kullanılan noktalama işaretlerinin görevini açıklayınız. **3 puan**
7. "Ufuk, zaman ve kol" sözcüklerini deyim olarak birer cümlede kullanınız. **3 puan**
8. "Battığı" sözcüğündeki ses olayını açıklayınız. **3 puan**
9. "Seyrediyorum" kelimesini yapısı bakımından inceleyiniz. **3 puan**
10. "Şimdi, ışık ve soğuk" sözcüklerinin karşıt anlamlılıyla cümle kurunuz. **3 puan**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

3. Receptarea de mesaje scrise în diverse contexte de comunicare

Clasa a VI-a
3.1. Diferențierea elementelor de ansamblu de cele de detaliu în cadrul textului citit - <i>exerciții de transpunere a conținutului în idei;</i> - <i>recunoașterea temei principale tratate într-un text literar/nonliterar;</i> - <i>identificarea elementelor și trăsăturilor solicitate în conspecte/ fișe de bibliotecă;</i> - <i>solicitarea unor informații clare și detaliate pentru rezolvarea sarcinilor;</i> - <i>identificarea momentelor subiectului într-o narațiune, timpul și spațiul, participanții la acțiune;</i> - <i>aplicarea tehnicilor vizând înțelegerea textelor literare sau nonliterare.</i>

Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura maternă turcă, clasele a V-a – a VIII-a aprobată prin ordin al ministrului nr. 3393/28.02.2017

Eğitim-öğretim sürecinde eğitim ve öğretimin özelliklerini meydana getiren yukarıdaki tabloda geçen kazandırılacak becerilere göre şu hususlara dikkat edilecektir:

1. Eğitim-öğretim yöntemlerinden ikisini kullanarak öğrencilere beceri kazandırmadaki rolünü açıklayınız. **12 puan**
2. Öğretici (didaktik) etkinliklerin düzenlenmesinde iki şekilde yararlanarak, bunların etkinliklerin organizasyonundaki gerekliliğini belirtiniz. **8 puan**
3. Öğretici (didaktik) etkinliklerin düzenlenmesinde eğitim materyallerinin etkisini iki farklı örnekle açıklayınız. **8 puan**
4. Eğitim-öğretim sürecinde eğitim ortamının önemini belirtiniz. **2 puan**